

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 303/2021-7

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Baricovej a sudcu Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín č. k. 6 Nt 125/2020 z 12. mája 2021 a proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 2 Tos 94/2021 zo 16. septembra 2021 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 22. decembra 2021 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia jeho práv podľa čl. 48, čl. 49 a čl. 50 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b), c) a d) a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 ods. 2 Protokolu č. 12 k Dohovoru ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „protokol č. 12“) uzneseniami Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) a Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) označenými v záhlaví tohto uznesenia.
2. Z obsahu ústavnej sťažnosti možno vyvodiť, že sťažovateľ zároveň žiada o ustanovenie právneho zástupcu na zastupovanie pred ústavným súdom.
3. Z obsahu ústavnej sťažnosti, no najmä z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu č. k. 8 T 65/2013 z 27. augusta 2013 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 3 To 88/2013 z 22. októbra 2013 uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania

a obchodovania s nimi, za čo bol odsúdený k ďalšiemu trestu odňatia slobody vo výmere pätnástich rokov, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia a bol mu uložený ochranný dohľad na dva roky a povinnosť spočívajúca v príkaze zamestnať sa v čase plynutia ochranného dohľadu alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

4. Okresný súd uznesením č. k. 6 Nt 11/2017 z 2. marca 2018, v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 2 Tos 77/2018 z 28. februára 2019 zamietol návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania.

5. Opätovným návrhom doručeným okresnému súdu z 25. júna 2020 sa sťažovateľ domáhal povolenia obnovy konania v jeho trestnej veci z dôvodu, že vyšli najavo nové skutočnosti a dôkazy súdu skôr neznáme, konkrétne právoplatné odsúdenie príslušníka Policajného zboru, ktorý bol aktívne zapojený do vyšetrovania jeho trestnej veci, pre trestný čin zneužitia právomoci verejného činiteľa, a skutočnosť, že svedkovia boli v prípravnom konaní manipulovaní políciou. Okresný súd napadnutým uznesením návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania zamietol, keďže neboli zistené podmienky podľa § 394 ods. 1 ani ods. 5 Trestného poriadku. Proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej krajský súd napadnutým uznesením rozhodol tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol ako nedôvodnú.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Proti napadnutým uzneseniam podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) v návrhu na obnovu konania doložil nový dôkaz – rozhodnutie Najvyššieho súdu ČSR publikované pod č. R 39/1971 v Sbíre rozhodnutí k nesprávnej aplikácii ďalšieho trestu podľa § 43 Trestného zákona v jeho prípade, s čím sa súd nevysporiadal a svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil;

b) o návrhoch na povolenie obnovy konania na okresnom súde účelovo rozhoduje [REDAKOVANÉ] a na krajskom súde [REDAKOVANÉ], pričom ide o blízkych priateľov. Pritom je možné na toto rozhodovanie prideliť aj iných sudcov. Za dôvod na podanie námietky zaujatosti považuje skutočnosť, že ich rozhodnutia si v zásade nebudú navzájom odporovať. Sťažovateľ tvrdí, že podal námietku zaujatosti a požiadal aj o odňatie veci okresnému súdu, pričom jeho podaniam nebolo vyhovené. Skutočnosťou, že mu až po dlhšej dobe po podaní žiadosti o informácie o stave konania na krajskom súde bolo oznámené, že vec bola pridelená [REDAKOVANÉ] ktorý už aj rozhodol, odôvodňuje porušenie jeho práva na obhajobu pre nemožnosť zabezpečiť si informácie pomocou iných technických prostriedkov či osobne na súde z dôvodu jeho umiestnenia v ústave na výkon trestu odňatia slobody;

c) namieta, že ani po tom, čo Úrad inšpekčnej služby „zamietol stíhanie“ [REDAKOVANÉ] v jeho trestnej veci, nie je vylúčené, že po vykonaní nových dôkazov v konaní o obnove konania nedôjde k inému rozhodnutiu, odmietnutie vykonať dôkazy považuje za arbitrárne. Sťažovateľ vyjadruje presvedčenie, že na povolenie obnovy konania má nárok zo zákona, že je jeho ústavným právom.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je namiatané porušenie práv označených v bode 1 tohto uznesenia uznesením okresného súdu o zamietnutí návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania a uznesením krajského súdu o zamietnutí jeho sťažnosti proti tomuto uzneseniu.

III.1. K namiatanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým uznesením okresného súdu

8. Vo vzťahu k namiatanému porušeniu označených práv sťažovateľa napadnutým uznesením okresného súdu ústavný súd konštatuje, že z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na základe princípu subsidiarity.

9. Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Z tohto princípu vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (I. ÚS 222/2021).

10. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu mohol sťažovateľ podať sťažnosť (čo aj využil), o ktorej bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu, ktorý o sťažnosti sťažovateľa rozhodol napadnutým uznesením, v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu rozhodovať o tomto uznesení, keďže sťažnosť v tomto prípade predstavuje účinný opravný prostriedok ochrany práv sťažovateľa.

11. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní túto časť ústavnej sťažnosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2. K namiatanému porušeniu práv sťažovateľa podľa ústavy napadnutým uznesením krajského súdu

12. Ústavný súd konštatuje, že v danej veci je dvojmesačná lehota na podanie ústavnej sťažnosti proti napadnutému uzneseniu vyplývajúca z § 124 zákona o ústavnom súde vzhľadom na dátum doručenia napadnutého uznesenia sťažovateľovi (8. novembra 2021) zachovaná.

13. Ústavný súd v prvom rade uvádza, že nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (I. ÚS 31/05). Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (m. m. IV. ÚS 43/04). O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným

súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

14. Podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

15. Podľa § 394 ods. 5 Trestného poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo niektorým zo spôsobov uvedených v predchádzajúcich odsekoch, sa povolí aj vtedy, ak sa právoplatným rozsudkom zistí, že policajt alebo prokurátor, sudca alebo prísediaci v pôvodnom konaní porušením povinnosti spáchal trestný čin.

16. Účelom obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku je odstrániť nedostatky v skutkových zisteniach právoplatných rozhodnutí všeobecných súdov, pokiaľ dodatočne vyšli najavo nové skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli súdu skôr známe a nemohli sa ani brať do úvahy. Ani všeobecné súdy, o to menej ústavný súd, však nemôžu v rámci konania o návrhu na povolenie obnovy podľa Trestného poriadku preskúmavať napadnuté meritórne rozhodnutie (jeho vecnú správnosť) ani posudzovať otázku viny či trestu. Sťažovateľ sa fakticky ústavnou sťažnosťou domáha ďalšieho preskúmania správnosti postupu, resp. rozhodnutí všeobecných súdov. Úloha ústavného súdu sa však obmedzuje len na kontrolu, či všeobecné súdy postupovali ústavne konformným spôsobom, keď rozhodli o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania, resp. keď zamietli sťažnosť proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na obnovu konania. Teda, či sa návrhom na povolenie obnovy riadne zaoberali, či prijaté rozhodnutie adekvátne odôvodnili a či ich právne závery nie sú excesom alebo svojvoľné, pričom pri zamietnutí návrhu je rozhodujúce, či dostatočne odôvodnili, prečo predostreté nové skutočnosti nepovažovali za také, ktoré by opodstatňovali povolenie obnovy konania (m. m. III. ÚS 53/2021).

17. V nadväznosti na námietky sťažovateľ'a sa ústavný súd oboznámil so znením napadnutého uznesenia, z ktorého vyplýva, že krajský súd nevezhliadol splnenie kumulatívnych podmienok na povolanie obnovy konania podľa § 394 ods. 5 Trestného poriadku a konštatoval, že pokiaľ policajt neporušil svoju povinnosť priamo v trestnej veci sťažovateľ'a vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 8 T 65/2013 (v tejto súvislosti odkázal aj na uznesenie Úradu inšpekčnej služby ČVS: UIS-377/OISS-2020 z 30. novembra 2020 o odmietnutí veci týkajúcej sa podozrenia z prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľ'a príslušníkmi Policajného zboru v trestnej veci sťažovateľ'a), tak nemôže jeho iná trestná činnosť preukázaná právoplatným rozsudkom napriek tomu, že súvisela s výkonom jeho povolania, odôvodňovať povolenie obnovy konania. Trestný čin policajta sa musí týkať skutku uvedeného v obžalobe, teda toho, vo vzťahu ku ktorému bol podaný návrh na povolenie obnovy konania. Keďže sťažnostné argumenty sťažovateľ'a považoval za opakovanie argumentov prednesených už pred okresným súdom, s ktorými sa okresný súd kvalifikovane vysporiadal a krajský súd sa s nimi v celom rozsahu stotožnil, v podrobnostiach preto

odkázal na odôvodnenie napadnutého uznesenia okresného súdu týkajúce sa nesplnenia zákonných podmienok na povolenie obnovy konania v zmysle § 394 ods. 1 Trestného poriadku.

18. Vzhľadom na obsahovú spojitosť napadnutého uznesenia krajského súdu s uznesením okresného súdu považuje ústavný súd za potrebné poukázať na jeho podstatné časti, na ktoré odkazoval aj krajský súd v napadnutom uznesení. Z napadnutého uznesenia okresného súdu vyplýva, že okresný súd nevyhodnotil tvrdenie sťažovateľa, že svedkovia [REDAKOVANÉ] vo svojich výpovediach na hlavnom pojednávaní v pôvodnom trestnom konaní priznali, že boli vypočúvaní nezákonne, za nové ani súdu skôr neznáme, ale, naopak, ide o skutočnosti, ktoré boli súdu známe v pôvodnom konaní, čo vyplýva zo samotnej argumentácie sťažovateľa, ako aj z už citovaného uznesenia Úradu inšpekčnej služby, keďže v rámci preverovania boli zabezpečené nahrávky z hlavných pojednávaní. Rovnaký záver prijal aj vo vzťahu k navrhovanému vyžiadaniu testu na prítomnosť heroínu u svedkyne [REDAKOVANÉ] keďže naňho poukazoval už v pôvodnom konaní, a dodal, že samotný negatívny test nevyučuje predaj drogy danej osobe. Keďže nešlo o nové skutočnosti ani dôkazy, nemal za splnené zákonné podmienky na povolenie obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku. Okresný súd zamietol vykonanie sťažovateľom navrhovaného dokazovania z dôvodu, že vykonanie týchto dôkazov sa týka okolností nepodstatných pre rozhodnutie alebo okolností, ktoré možno zistiť inými už skôr vykonanými dôkazmi (z uznesenia Úradu inšpekčnej služby, z pôvodného konania, z predchádzajúceho konania o návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania, v rámci ktorého sťažovateľ v časti predaja heroínu svedkom [REDAKOVANÉ] priznal svoju vinu).

19. Sumarizujúc predmetné skutočnosti, ústavný súd je toho názoru, že krajský súd dostačujúcim a presvedčivým spôsobom odôvodnil nesplnenie podmienok na povolenie obnovy pôvodného konania. Pokiaľ bola určitá časť odôvodnenia či odpovede na nastolené otázky krajským súdom poskytnutá aj s odkazom na predchádzajúce uznesenie okresného súdu, ústavný súd považuje také odôvodnenie v okolnostiach prejednávanej veci za ústavne udržateľné. Pokiaľ došlo k odmietnutiu vykonať navrhované dôkazy, aj na uvedenú skutočnosť bola sťažovateľovi poskytnutá dostatočne presvedčivá odpoveď.

20. Na uvedenom závere nič nemení skutočnosť namietaná sťažovateľom, že sa súdy výslovne nevysporiadali s ním predloženým (v podaniach, ktoré nepodával prostredníctvom svojej obhajkyne, pozn.) judikátom týkajúcim sa ukladania ďalšieho trestu podľa § 43 Trestného zákona, keďže v zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za arbitrárne či zjavne neodôvodnené len tie súdne rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od stabilizovanej rozhodovacej činnosti, prípadne ide o rozhodnutie vnútorne rozporné a nelogické. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05, III. ÚS 231/2021). Ústavný súd si v tomto smere osvojil aj judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná v odôvodnení rozhodnutia odpoveď. Navyše, ústavný súd dopĺňa, že za rozhodujúcu považoval tú skutočnosť, že okresný súd, ako aj krajský súd reagovali na argumentáciu v písomných doplneniach návrhu na povolenie obnovy a sťažnosti podaných prostredníctvom obhajkyne sťažovateľa.

21. Napadnuté uznesenie krajského súdu možno v spojení s uznesením okresného súdu, prihliadajúc na ustálený právny názor ústavného súdu, podľa ktorého prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (napr. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, II. ÚS 334/2017), považovať za ústavne udržateľné.

22. Aj v rozsahu námietky sťažovateľa týkajúcej sa jeho pochybností o nezáujatosti konajúcich sudcov, ktorej súčasťou nebola žiadna ústavnoprávna argumentácia, považuje ústavný súd ústavnú sťažnosť za zjavne neopodstatnenú. Sťažovateľ svoje tvrdenie o vzájomnom priateľskom vzťahu medzi [REDAKOVANÉ] nedoplnil o žiadne ďalšie argumenty okrem všeobecného odkazu na „názor súdnej obce a ministerky spravodlivosti“. Napriek tomu, že uvádza, že námietku zaujatosti vzniesol, k ústavnej sťažnosti nepripojil ani v jej obsahu bližšie neuvádza či a akými rozhodnutiami o nej bolo rozhodnuté.

23. Keďže ústavný súd nezistil možnosť porušenia označených práv sťažovateľa, dôvodnosť ktorého by mohol preskúmať po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, resp. došiel k záveru, že medzi sťažovateľom napadnutým uznesením krajského súdu a obsahom práv, ktorých vyslovenia porušenia sa domáha, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o jeho porušení, ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.3. K namietanému porušeniu práv podľa dohovoru a protokolu č. 12 napadnutým uznesením krajského súdu

24. Pokiaľ ide o námietku porušenia čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b), c) a d), čl. 13 dohovoru a čl. 1 ods. 2 protokolu č. 12 napadnutým uznesením krajského súdu, ústavný súd ju v súlade s konštantou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva kvalifikoval ako zjavne neopodstatnenú vzhľadom na neaplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru na „konanie o povolení obnovy konania“. Toto konanie sa totiž netýka rozhodnutia „o trestnom obvinení“ a ani „o občianskych právach a záväzkoch“ (pozri napr. rozhodnutia vo veciach: Plischke c. Rakúsko zo 7. 3. 1964, X. c. Rakúsko z 23. 5. 1966, X. c. Rakúsko z 19. 7. 1966, X. c. Spojené kráľovstvo 13. 7. 1970, Helmut Aldrian c. Rakúsko zo 7. 5. 1990).

25. Vo všeobecnosti možno uviesť, že pôsobnosť (aplikovateľnosť) čl. 6 dohovoru zásadne nepresahuje okamih konečného, právoplatného rozhodnutia o vine a treste. Nevzťahuje sa teda *inter alia* ani na vykonávacie konania a mnohé rozhodnutia v ňom urobené (konanie o návrhu na podmienené prepustenie, nariadenie výkonu podmienenčne odloženého trestu, zaradenie odsúdeného do určitej kategórie alebo do určitého ústavu, konanie o milosti atď.) (I. ÚS 164/2022).

26. Vzhľadom na uvedené ústavný súd túto časť ústavnej sťažnosti sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom

27. Vzhľadom na absenciu právneho zastúpenia a s tým súvisiacu žiadosť sťažovateľa o jeho ustanovenie v konaní pred ústavným súdom pristúpil ústavný súd k preskúmaniu toho, či sú kumulatívne splnené tri podmienky, resp. predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu

v konaní pred ústavným súdom (§ 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde), a to: (i) žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť, (iii) vylúčenie zrejmej bezúspešnosti uplatňovania nároku na ochranu ústavnosti.

28. Pokiaľ ide o podmienku vyžadujúcu, aby nešlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, táto je splnená vtedy, ak je okrem iného daná právomoc ústavného súdu na jej prerokovanie, ústavná sťažnosť nie je oneskorená, nie je neprípustná ani zjavne neopodstatnená.

29. S prihliadnutím na výsledok posúdenia ústavnej sťažnosti, ktorú ústavný súd v celom rozsahu odmieta (ako to vyplýva z časti III odôvodnenia tohto uznesenia), je evidentné, že ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, teda v danom prípade nebola splnená jedna z troch podmienok na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z tohto dôvodu ústavný súd tejto žiadosti sťažovateľa nevyhovel (bod 2 výroku uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. mája 2022

Miloš Maďar
predseda senátu